

RTU studiju kurss "Latviešu literatūras un kultūras vēsture III"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0861
Nosaukums	Latviešu literatūras un kultūras vēsture III
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Anda Kuduma - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa ietvaros tiek veidots priekšstats par latviešu literatūras un kultūras procesiem „padomju periodā” Latvijā un latviešu mītnes zemēs trimdā (1940-1980), akcentējot dabisko latviešu literatūras attīstības procesu trimdas situācijā, nostiprinoties un attīstoties modernisma tendencēm, un pakāpenisku atbrīvošanos no mākslīgi veidotās sociālistiskā reālisma konstruktīvās pieejas literatūrā un kultūrā Padomju Latvijā, pirmskara literārās tradīcijas atjaunošanu un modernisma aktualizāciju trijās pēckara desmitgadēs.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis: Gūt priekšstatu par galvenajām latviešu literatūras un kultūras procesa attīstības tendencēm 20. gadsimta otrajā pusē. Uzdevumi: 1. izpētīt literatūrvēstures, kultūrvēstures un literatūras teorijas materiālus par latviešu literatūras attīstības tendencēm; 2. iepazīt nozīmīgākos latviešu literatūras autoru daiļrades piemērus, spilgtākos literāros darbus plašākā latviešu kultūras, mākslas procesu kontekstā; 3. pilnveidot daiļdarbu analīzes prasmes
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Teorētisko materiālu studijas. Kultūrvēsturisku, literatūrkritisku un teorētisku rakstu analīze un izvērtējums. Diskusija. Dažādu žanru prozas tekstu apguve, analīze un izvērtējums. Diskusija. Dramatisku sacerējumu apguve, analīze, izvērtējums teātra mākslas kontekstā. Diskusija. Dzejas krājumu analīze, salīdzinājums plašāku kultūras procesu kontekstā. Ziņojums.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Latviešu literatūras vēsture, 1., 2., 3. sēj., 1998, 1999, 2002 2. Latviešu rakstnieku portreti (sērija), 1994, 1996, 2001, 2002 3. Monogrāfijas par J. Ziemeļnieku, A. Upīti, Anšl. Eglīti u. c. (sēr. “Es esmu”) 4. Monogrāfijas par M. Zīvertu u. c. (sēr. “Personība un daiļrade”) 5. Berelis G. Latviešu literatūras vēsture, 1998. 6. Daukste-Silasproģe I. Latviešu literārā dzīve un latviešu literatūra bēgļu gados Vācijā 1944 - 1950. 2002. 7. Daukste-Silasproģe I. Latviešu literārā dzīve un literatūra ASV un Kanādā 1950 – 1965. 2007. 8. Daukste-Silasproģe I. Tāla zeme, tuvi ļaudis. Latvieši Austrālijā: dzīve, literārais process, personības. 2014. Latviešu rakstnieku portreti: Trimdas rakstnieki. [I-II]. 1994., 1999. 9. Lūse D. Latviešu trimdas proza. 2000. 10. Materiāli par latviešu literatūru un pasaules kultūru. 1994. 11. Materiāli par pasaules strāvām latviešu literatūrā. 1998 12. Mūsdienu latviešu padomju literatūra 1960. – 1980. 1985. 13. Briedis R. Latviešu literatūras hronika sastatījumā ar notikumiem pasaulē un Latvijā 1945 – 2005 2.sēj. 2006. Papildu / Additional: 1. Smilktiņa B. Novele, 2001. 2. Lūse D. Latviešu literatūra un 20. gadsimta politiskās kolīzijas, 2008. 3. Hausmanis V., Kalnačs B. Latviešu drāma. 20. gs. pirmā puse, 2004. 4. Plotnieks J. Pērkona rātais, 1989. 5. Kursīte J. Laikmeta zīmes dzejā, 1989. 6. Kārklīšs V. Mājupceļš. Sarunas ar rakstniekiem trimdā. 2003. Citi informācijas avoti / Other sources of information: Raksti krājumos: 1. Aktuālas problēmas literatūras un kultūras pētniecībā. Rakstu krājums (1996-2024) 2. Literārie mēnešraksti „Karogs”, „Teātra Vēstnesis”, „Grāmata”, „Avots”, „Jaunā Gaita”, „Literatūra un Māksla”, „Kultūras Forums”, „Konteksts”, „Latvju Teksti”, „Domuzīme”, „Strāva” u.c. Interneta resursi/Internet resources: 1. www.satori.lv 2. www.punctum.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Bez priekšzināšanām.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas	Nepilna laika neklātienes studijas
--------	---	------------------------------------

	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1.Latviešu literatūra un kultūra vēsturiskā robežsituācijā Otrā pasaules kara gados (1940–1945). Trimdas literatūras raksturojums. Periodizācija.	2	2	2	4
2. Trimdas proza. Stāsts. Novele. Romāns. I. A.Eglītis, G.Janovskis, Dz.Sodums, G.Zariņš, I.Šķipsna u.c.	4	8	2	10
3. Trimdas dramaturģija. M.Zīverta drāma.	2	4	2	6
4. Trimdas dzeja. V.Strēlerte, Andr. Eglītis u.c. “Elles ķēķa” modernisms. L.Tauns. G.Saliņš u.c.	2	10	2	10
5. Literārās situācijas raksturojums Padomju Latvijā (1945–1955). Literatūras un kultūras procesus periodizācija. Literatūras un kultūras paradigmas robežsituācija 20.gs. 50.vidū.	4	4	2	4
6. Prozas raksturojums. Tematisko un māksliniecisko robežu paplašinājums. Modernisma aktualizēšanās. A.Bels, R.Ezera, V.Kaijaks, Z.Skujiņš u.c.	6	8	2	12
7. Dramaturģijas un teātra raksturojums. Reālsiholoģiskā un sociālā drāma. G.Priede. H.Gulbis. P.Putniņš. P.Pētersons. Drāmas paradigmas maiņa 70./80.g. mijā. L.Stumbre, J.Jurkāns, M.Zālīte u.c.	6	8	2	12
8. Dzejas procesa raksturojums un recepcija kultūras procesos (1950-1970). Tradīcijas un novatorisma mijiedarbe. O.Vācietis, I.Ziedonis, K.Skujenieks, V.Belševica u.c. Dzejas paradigmas maiņa (70./80.g.) - U.Bērziņš, K.Elsbergs, M.Melgalvs, P.Brūvers, A.Aizpuriete u.c.	6	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Pārzina latviešu literatūras procesus pēc Otrā pasaules kara Latvijā un trimdā; 2. Ir izpratne par latviešu literārā procesa attīstības tendencēm (1945-1980); 3. Ir zināšanas par spilgtāko latviešu autoru (1945-1980) darbu tematiskajām, žanriskajām un mākslinieciski stilistiskajām raksturībām.	1. Pārbaudes darbs par literatūras attīstības tendencēm. 2. Pārbaudes darbs par perioda dzejas un prozas raksturīgiem autoriem un darbiem. Eksāmens: teorētiskās zināšanas
Prasmes: 1. Prot analizēt dažādu literatūras veidu un žanru literāros tekstus; 2. Nosaka literāro tekstu piederību konkrētam literāram virzienam; 3. Izmanto zināšanas par dažādiem literārajiem virzieniem un stiliem; 4. Prot veikt atšķirīgu māksliniecisko rokrakstu salīdzinājumu.	3. Pārbaudes darbs par literārās paradigmas raksturīgajām tendencēm (1945-1980). 4. Pārbaudes darbs par aktuālajiem drāmas autoriem un tekstiem. Eksāmens: teorētiskās zināšanas.
Kompetences: 1. Ir zināšanas par latviešu literārā procesa attīstības raksturīgajām tendencēm divās atšķirīgās kultūrtelpās pēc Otrā pasaules kara; 2. Prot izmantot iegūto pieredzi, savas literārās kompetences pilnveidošanai un integrē kursā apgūtās zināšanas profesionālajās studijās.	5. Pārbaudes darbs: vienas latviešu literārā procesa tendences izpēte, analīze ar raksturīgāko piemēru palīdzību. 6. Pārbaudes darbs: viena (pēc jūsu izvēles) latviešu autora daiļrades izpēte un tās vietas literārajā procesā apraksts. Eksāmens: teorētiskās zināšanas.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1., 2., 3. pārbaudes darbs	30
4., 5., 6. pārbaudes darbs	30
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	